

vi

xiii
iii
xi

xi

D
AGAT
Februa
Föstu l
Soen
Dord
MAT

vi	22	d	PE S. Petrus	viij
	23	e	tur	vij
xiiii	24	pp	MATTH Matth	vj
iii	25	g	ti (Apost	v
xi	26	A	es	iiij
	27	b	hlaut	iij
xix	28	c	Kiör,	ij

(tere
Drotten ØSFRASE j Muss
AGATHA j Swsum vere/
Februaren Frost po giöre/
Föstu langre ad oss nere/
Goen Vetrar Vindum stere/
Vored kom siñ Petur Kiöre/
MATTHJas Aar aukr bere.

Martius
Hefur

VIII	1	d	Dey	KAL
	2	c	de	vj
XVI	3	f	JON Jons	v
V	4	g	uor (Dagur	iiij
	5	A		iij
XIII	6	b	Mar	ij
	7	c	ti Perpet.	NO
II	8	d	us/ (et Fæl.	viij
X	9	e	iafn	vij
XVIII	10	f	dæg	vj
	11	g	rar sol jn Ariet	v
VII	12	A	GRE gorius	iiij
	13	b	go	iij
XV	14	c	ri	ij
IIII	15	d	us/	ID9
	6	e	GVD mund.	
XII	17	f	mun bysk	xvi
I	18	g	dur	xv
	19	A	by	xiiij
IX	20	b	dur	xiij
	21	c	BE nedict	xij 16

Iafn

Gyllenetaled

Trem til Paske

Iafndægra Manadur
Daga xxxj

xvii	22	d	ne pyrster	xi	5
vi	23	e	dict (Paskar	x	
xiiii	24	f	ei/	viiij	13
	25	g	BOD an	viij	2
iii	26	A	ar Marie	vij	
	27	b	Ein	vj	10
xi	28	c	gell	v	
xix	26	d	Diet	iiij	18
	30	e	nad	iij	7
viii	31	f	Mey	ij	

Deyfer Iökul IORD hierlendur/
ADur Marcius er kiendur/
jafnleingd Dægra stödug stendur/
stofnar Einmanuden GVERDur/
Mörnar syna myklar Bendur/
Middag hlyrra reyna Hendur/
BODSKAPr af Eingle kendur/
Aulluni Heim er sendur.

Aprilis
Hebur.

XVI	1	g	Guds	KAL	15
	2	A	Sig	iiij	4
V	3	b	re	iij	
	4	c	AM bro	ij	12
XIII	5	d	bro (sius	NON	1
II	6	e	st	viij	
X	7	f	us	vij	9
	8	g	ann/	vj	
XVIII	9	A	A	v	17
	10	b	pri Sol in	iiij	6
VII	11	c	lis (Taurum	iij	
XV	12	d	Ty	ij	14
	13	e	me	ID9	3
IIII	14	f	TJ	xviij	
XII	15	g	burt	xvij	11
	16	A	vañ Magnus	xvj	
I	17	b	Bis eyia jall	xv	19
	18	c	cups	xiiij	8
IX	19	d	Tygn	xiij	
XVII	20	e	hlaut	xij	
VI	21	f	Hel	xi	
				Sum	

Gyllentalet

	22	g	gut	x
xiii	23	A	JÖRT Jons	jx
iii	24	b	Hnyld (Dagur	viij
	25	c	MAR Marc	vij
xi	26	d	cus seinaster	vj
	27	e	Gud (paskar	v
xix	28	f	spial	iiij
viii	29	g	la	iij
	30	A	pion	ij

Guds Menn paska Hatyd hallde
Hlynar Aprilis ad Rudllde
Sumartaled Von eg vallde
Vörn þo sprætte synum Fallde/
Snyst i Eyu Snioren kallde
Sneckiu bræde Jon z tiallde
MARCVS man a Spialldc
Mest ap synu Gialldc/

Maius

hepur

xvi	1	b	BA phil. KAL		
	2	c	der (et Jac	vi	
v	3	d	Kross messa	v	
xiii	4	e	pun	iiij	
	5	f	du	iij	
ii	6	g	Jon	ij	
x	7	A	por	NON	
xviii	8	b	prials	viij	
	9	c	|	vii	16
vii	10	d	ma Sol jn	vi	5
	11	e	to Gemi.	v	
xv	22	f	Ba	iiij	13
iiii	13	g	le	iij	2
	14	A	wr/	ij	
xii	15	b	HALI	ID9	10
	16	c	uar (vard	xvij	
i	17	d	dur	xvi	18
ix	18	e	reyn	xv	7
	19	f	di Dun	xiiij	
xvii	20	g	har stan9	xiij	15
vi	21	A	da	xij	4

Eyllenetaled

Term til Suftesumm

Sar

Fardaga Manudur
Daga xxxj

xiiii	22	b	pijn/	xi	
	23	c	hlytt	x	12
iii	24	d	med	ix	1
	25	e	VR banus	viij	
xi	26	f	ba Augst.	vij	9
xix	27	g	no Angl.	vi	
	28	A	Su	v	17
viii	29	b	mar.	iiij	6
	30	c	ed	iij	
xvi	31	d	kijn petro.	ij	14

(nilla

(JMS fixter/

BADA Fundur KROSS/
Roma Maius allt vpræter/
Vatna lersing Veidum fæter/
Völlen huör med Breidslu bæter/
Flutning lækia Vöctur vxter,
Vordögg heita önguann græter
VRBAN Simar vptaks giæter/
Vm Fardaga præter.

Junius
hepue

v	1	e	Ey		KAL 3	
	2	f	tur		iiij	
xiii	3	g	iapnt		iij	11
ii	4	A	Jar		ij	
x	5	b	dar	Boni	NON 19	
	6	c	gras	(fasius	viij	8
xviii	7	d	Ju		vij	
	8	e	ni		vj	
vii	9	f	us		v	
xv	10	g	eg		iiij	
	11	A	BAR	nabas	iij	
iiii	12	b	na		ij	
	13	c	bas	Sol in	ID9	
xii	14	d	og	(Cācrū	xviij	
i	15	e	VJ	Vitus	xvij	
	16	f	tus		xvj	
ix	17	g	RO	Botol	xv	
xvii	18	A	tol	(phus	xiiij	
vi	19	b	pho		xiij	
	20		berst		xij	
xiiii	21	d	be		xj	

Note

Nottleysa Manadur
Dagar xxx.

iii	22	c	tur	x
	23	d	olst	ix
xi	24	g	BAp Jons M.	viij
	25	A	tis (Bapt	vij
xix	26	b	ta	vj
	27	c	brel	v
viii	28	d	sast	iiij
xvi	29	e	PE Petur og	iij
	30	f	tur (Pall	ij

Eingen Nott a Junius lædest/
Jörden öll og Skogar grædest
Vatnavögsten huör Mann hrædest
hæsta Deige VITVS klædest/
Heida Jökull helst þa brædest
Herrans vndan Fare FæDLEST/
Þingfolk miög þa mædest/
Margt fra Petre rædest..

Julius
Heyur

Gyllenetaled

v	1	g	Gieck.	KAL
xiii	2	A	MA Mariu	vi
	3	b	ri (messa	v
ii	4	c	a	iiij
x	5	d	l	iij
xviii	6	e	Ju	ij
	7	f	da	NON
vii	8	g	Borg/ Seliu	viij
	9	A	Ju (mana M.	vij
xv	10	b	li	vj
iiij	11	c	us	v
	12	d	vard	iiij
xii	13	e	MAR Sol jn	iij
	14	f	gret (Leon.	ij
i	15	g	ad	ID⁹
ix	16	A	Þorg/	xvij
	17	b	mög/	xvj
xvii	18	c	tiær	xv
vi	19	d	var	xiiij
xiiii	20	e	PER Þorlak.	xiij
	21	f	lak Bysk.	xij

Mad

Madka Manudur
Daga xxxj

iii	22	g	MAG	Magdal	xj
	23	A	da	(lena	x
xi	24	b	la/		jx
xix	25	c	Ja	Jacobus	viij
	26	d	cob/		vij
viii	27	e	Fög		vj
	18	f	nud		v
xvi	29	g	O	Olafur	iiij
v	30	A	Lafs	Kongur	iij
	31	b	m/		ij

(vexre/
Guds Son PROFATS gieten
Greida Siomen Fiskevxre/
Marger kaupa Miöl og Snære/
MARgret Selför huörge hræte/
Ryng Vallar Root et fære/
Raftur MAGDalena lære/
JACOB hamlar ott jubære/
OLAF Kongur kære.

Aug/

Augustus
hepur

xiii	1	c	CE	KAL
	2	d	pham Olaps	iiij
ii	3	e	batt (M feine	iij
ʌx	4	ß	Au	ij
xviii	5	g	guf	NON
	6	A	tus	viij
vii	7	b	einn	vij
xv	8	c	Elld	vj
	9	d	leid	v
iiii	10	e	LAF Lauren	iiij
	11	ß	rans (tius	iij
xii	22	g	Rir	ij
i	13	A	tin Sol jn	ID⁹
	14	b	Sucin (Virg.	xix
ix	15	c	MA Martu	xviij
xvii	16	d	ri (m. pyrre	xvij
vi	17	e	a [illegible]	xvj
	18	ß	pram [illegible]	xv
xiiii	19	g	stie [illegible]	xiiij
iii	20	A	Hauft [illegible]	xiij
	21	b	byr	xij

Gyllenetaled

Sey:

xi	22	c	íar Barnabas	xi
	23	d	best	x
xix	24	e	BAR Barto	ix
	25	f	tho (lomeus	viij
viii	26	g	lo	vij
xvi	27	A	n e	vj
	28	b	us	v
v	29	c	IO höfud Dagr	iiij
	30	d	hñ (Joh. Bapt	iij
xiii	31	e	liest	ij

CEPHAS OLAF annann hyste/
August votan komen lyste
A Rist LAFRANS Eldur niste/
J Guds Rijke MODER giste/
Morgunhiela huörn Mann fyste/
Hey af Eingium kuiste/
BARTOLmeus hrosar Hauste/
Höfud JOHANNA faklaus miste.

Sept

September
hepur

ii	1	f	Fra	Egidij	KAL
ix	2	g	Sep	(abb	iiij
xviii	3	A	tem.		iij
	4	b	ber		ij
vii	5	c	bõl		NON
	6	d	nar		viij
xv	7	e	Jörd/		vij
iiii	8	f	FxD	Maríe	vi
	9	g	cest	(messa	v
xii	10	A	Mey		iiij
	11	b	vpp		iij
i	12	c	hab		ij
	13	d	dest	sol jn Lib	ID⁹
ix	14	e	KRoss	Kross	xviij
xvii	15	f	Verd	(messa	xvij
vi	16	g	Po		xvj
xiiii	17	A	LAM	bertus	xv
	18	b	bert		xiiij
iii	19	c	mis		xiij
	20	d	se		xij
xi	21	e	MATTh	eus	xj
				Post	Av

Addraatta Manadur.
Dagur xxx

xix	22	ß	e	x
	23	g	um/	jx
viii	24	A	Minn	viij
	25	b	ing	vij
xvi	26	c	heill	vj
v	27	d	dur Cosmi et Dam	v
	28	e	aß miani	iiij
xiii	29	ß	EINGS Michael	iij
ii	30	g	lum Jeronimus	ij

Fanga Von sie sockt og pælen/
September kom/ Mey var ALEXI/
Starsapn tekst vm Fiöll og Dalen/
Fylger KROSSE ymbra kalen/
Lambert mz Mott nög jafntalen/
MATHEus var saklaus kualen/
heimeer husrn j Saleñ/
Hatryd EJNGLAVM valen.

Octo.

x	1	A	A		KAL
	2	b	Fröll		vj
XVIII	3	c	snio		v
	4	d	ar	Francis-	iiij
VII	5	e	Oc	(cus	iij
XV	6	f	to		ij
	7	g	ber/		NON
IIII	8	A	Ord		viij
	9	b	Di		vij
XII	10	c	o		vj
I	11	d	ni		v
	12	e	st		iiij
IX	13	f	us	Sol jn scorp	iij
XVII	14	g	CA	Calixti9	ij
VI	15	A	lixt		ID9
	16	b	ber/	Gallus	xvij
XIIII	17	c	glög		xvj
III	18	d	LV	Luc.	xv
	19	e	cas	(Euang.	xiiij
XI	20	f	tien		xiij
	21	g	de		xij

Gyllentales

Slat/

Skamdeiges Manudur
Daga. xxxj.

VIII	22	f	mas	xj
XVI	23	g	Frid	x
	24	A	Bynn	jx
V	25	b	Fxd Joladagr.	viij
	26	c	De S Stephan	vij
XIII	27	d	Mey. S Joh.	vj
II	28	e	Dfs Evangelij.	v
X	29	f	Bud	iiij.
	30	g	Dg	iij
XVIII	31	A	Mann	ij

Föstu Jola pylger BARA/
Fiar Von NICA ma ei dara
Lange Skamdeige leyner Sara/
LVCIA greider Vll til Hara/
Decem ber er tymen Tara/
THOMas pylger ÞORlak fara/
JESVM fæddde Jomfru klara/
Japnast moted Aara.

B.

Kytel

Lijtel Vtskyring þessa Rijms

I

Aar skiptest j tuo Parta / og kallast huör Helmingur / Missere. Enn Misseris skipte verda / ka ed kiemur hia ess Sumar og Vetur ad riettu Rymtale / sem seirna seiger.

II

J ödru læge skiptest Aar j Fiordunga / og kallast þyrste Fiordungur Vor / Annar Sumar / Þridie Haust / Fiorde Vetur. Vor kamur a Peturs Messu / Sumar a Vrbanus / Haust a Symphorianus / Vetur a Clemens Messu.

V.

Clemens vottar Vetur.
Vorar a stole Petur /
Vrban Sumar setur /
Symphoriã Haust getur.

III

J þridia læge skiptest Aar j Ma-
nude.

nude Tolþ / og eru þeir ecke aller jafn langer/ Þuiad sumer hafa Daga xxx. Sumer einum Deige fleira/ Vtann Febrúarius/hañ hef ur xxviij. Daga / Enn xxix þegar ad Hlaupaar er.

v

Ap. Jun. Sept. Nov. þriatyer/
Einn til hiner kiosa sier/
Febrú tuenna fiortan ber/
Frekarieinn pa Hlaupaar er.

IIII.

J Aare eru fimtyge og tuær Vikur/og geingur þar af Dagur eitt Sa stöku Dagur velldur ad Dominicalis skipteft arlega.

v.

Fimtyger tuær j aare/
Tel Vikur/Dag frekar.

Arsins Vikna kal skipt est so arlega

Fra Michaelis/til Martini/ sex Vikur/Þadan til Jola/ sex Vikur/

 þad

Þadan til Kyndelmessu vj Vikur/
Þadan til Guðndardags vj.
Þadan til tuegga Postula messu vj
Þadan til Barnabam vj,
Þadan til Maria Magdalena vj.
Þadann til Höfuddags Joh. v.
Þadann til Michaelis adrar v.

V.

Michel/Marteinn/Jolen.
Moder hrein/Guðnd/tuo Sueina.
Barnabam/Brot Mariu.
Bil Sex Vikna huórt skilur.
Ad Afröku/ z Michel/
Einar fim huort reynast.

V

J einu Aare eru þriuhundrud Dagar tyræd/ sextie og fim Dagar betur/og sex Stunder. Af þessum sex Stundum verdur einn Dagur a fiorda huórtu Aare/ og kallast þad Aar Hlaupaar. Sa Dagur sest inn j Februario / a Matthias Messu/og fær þa Februarius xxix/ Daga.

þriu/

Þriu tólfrœd heil Hundrud
Klaupaar Dagar þim betur/
Og ſex Stunder ſamtyndar.
Senn fiorda Aar verdur
Heill Dagur einn af öllum/
Auk þeirra ſauſt fyrre.
Matthias inngang ætter/
Auka Deige ad ſeigia.

VI.

Dagur er mz tuennu mote/Sa fyrre er Dies Naturalis/Pad er Dagz Nott til ſamans/hefr xxiiij Stūder viſ Eykter/og eru þa þriar Stund er edr Kluckutymar j huörre Eykt.

Huör ein Stund Nattúrlegs dags ſkipteſt j 60 Sma parta/ og kallaſt Minutur/ Sijdann huör ein Minuta j 60 Secunda/ Og huör Secunda/ j 60. Tertia/og ſo fram epter leingra ſem vill/

Vpphaf Dagſins hia
ymſum Þiodum

Judar byriudu Dagen ad pyrer-
parade Solsetre/Egiptsker ad Hade-
ige/ til aftans Hadeigis/Gricker pra
Solar Vppkomu/til annarar Solar
Vppkomu/Romuersker ad Midnæt
te til annars Midnættis.

V

Kuölld er Judum Vpphaf Dar
Egiptskum Middeige strax/
Grickium Vpptak ærla kom
Rm Midnætte hefst j Rom.

Hinn annars slax Dagur kallast
Dies Artificialis/ Pad er so sem
Giördardagur / og er sa Tyme pra
þui Solen vppgeingur a Morna
og til þess hun geingur vnder a
Kuölld en/ Vetur og Sumar/Haust
og vor. Þesser Dagar eru miog mis
tapner / og þui meir/ sem Menn
eru nordur leingra j Himenum/ so
sem dagleg Reynsla kienner/ad þesse
Dagur er hia oss a Sumarid miög
langur/ enn a Veturen miög stutt-
ur. Þo eru þeir tueir Dagar a
huör

huðriu Nare / ad Dagur og Nott eru lyka laung/ og kallast Jafndæg-re. Er annat a Vor/annar a Haust þa kiemur Sol vpp j midiu Aust-re/og geingur nidur j midir Vestre vm allann Heim þar Menn byggia/ Pad skiedur nær Gregorius Messu og Lambertus messu.

J sama Mata eru tueir Dagar/ sem mest munar vm þeirra leingd/ annar vm Hasumar / annar vm.hæ Vetur edur Skamdeige.

v

Lucia Nott þa leingstu gięfur/
Leingsta Dagen vytus hefur·
Gregorius og Lambert lætur.
Leingd jafna Dags og Nætur.

Nær riettar Solstodur eru
Fyrer Jesum og Johann skallt
Jafnt Solstodur leggia/
Tölf Daganna Tölu hallt
Til Fædingar beggia.

VII

 Vm

Um Missara skipten er vier Höskum Sumar og Vetur ꝛ huörnen huört skal byna.

Sumar skal ei koma nær Mariu messu a Föstu/ enn xv. Nottum epter /þa skiemst er/ Eñ xxj Nott/ þa leingst er.

Sumarkomu Regla

Tel fra Mariu messu a Föstu tuo Fimtudaga lausa / og sa þridie þar næst / hann er Sumar dagur hinn fyrste

V

Sumarkomu syn eg lag/
So þier bregdest eige/
Findu þridia Fimtudag/
Fra Gietnadar Deige.

Merk.

Ef Mariu Messu ber a Fimtu dag / þa skal þann Fimtu Dag ecke telia.

Aunnur Regla.

Fimte

Fimtudagur sem er næstur þyrer Magnus Eyiall (hann er xvi. Dag Aprilis) sa er jafnann þyrstur j Sumre/

VIII

Vetrar koma.

Sa er hinn þyrste Sunnudagur j Vetre/sem er hinn þridie ad reikna þra Cosmi og Damiani. Enn ef Messudagenn ber a Sunnudag/ þa skal þann Sunnudag ecke reikna. Og bere þad samann/ ad þa sie vid Sumar auked. og Dominicalis E/ þa verdur sa þiorde þyrstur j Vetre

v

Vetrar komu Takmark tel/
Tuttugur Dögum þyrer Michael/
þar þra mattu þekia vel
Þridia Sunnudag med Jel.

Ad þinna midian Vetur
edur jnngang Þorra

Tel eirn Midkudag lausann a mille Þrettanda ꝛ midsvetrar/og sa næste Föstudagr þar epter/ hñ er þyrstur j þorra. Enn sie Þrettande a Þridiudeige/og sie Varnadar Aar þa tel tuo Midkudaga lausa/og ver da þa x Nætur a mille Þrettanda og Midsuetrar þa leingst er.

V

Midkudagur eirn mille er/
Midsuetrar og FVNdar/
A Þridiu dag eþ þennan ber.
Þar til annar skundar.

X

Vm Gyllenetaled

Fyrst og yst j Huörium Manude þessa Rims stendur Gyllenetaled Þad kallast a Latinu/ Aureus Numerus/Þuiad þann Tijd Julius Keisare j Rom/hañ sette þad Bok-mæla Rym sem sijdann heþur halld est/þa liet hann skriþa, þessa Tölu/ med þorgylltrum Bokstöþum. Og

þesse

þesse Tala hun auÿsade lioslega/ nær huört Ar skyllde telia j sier huörium Manude. Hann jnn sette og fierdeilis Cyclos. Pad köllum vier Aulld edur Allder/ eina til ad finna Tunglkomu j huörium Manude/adra til þess ad finna Sunnudags Bokstaf og Hlaupaar / Kallast hinn fyrre Cyclus Lunaris/Tungl Aulld/ hin önur kallast Cyclus Solaris/Solar Aulld/ edr Concurrentis Aulld.

XI
Tungl Aullden.

Tunglölld er xjx Ara Tijme Og ad þm Arum lidnum/þa hafa Stiörnumeistarar funded/ad Tungl kueikest ecke j sama punct sem ædur/helldur halfre annare Stundu Dags fyrr en þad skiede fyrer xjx. Arum næstum lidnum / so ad a 318 arum tiræddum/munar þetta vm heilan Dag/þad er 24 Stunder Nu mismunar þetta so storum

 ad

ad sydan Julius insette Romuerske
Rym/ þa kiemur huört Tungl myk-
lu fyrr a vorum Dögum/ enn j þann
Tyma skiede/ So ad lidner eru fra
Kueikingu Tungls stundum fim̃
Dagar/stundum sex. Þennan Mis-
mun hafa lærder Menn j ödrum
Löndum afteked/og leidriett Gyll-
enetaled/epter riettum gange Solar
og Tungls/ so ad samann bere þa
Tungled kueikest og þa þad verdur
atala/edur þui nær. Nu þo ad ecke
verde j þessu Ryme sett viss Stund
edr Tyme nær Nouilunium a huör
ium Manude Aarsins skiedur/ so
sem þad j Almanach stendur/ Þa er
þo Naudsyn ad lagfæra þetta Gylle-
ene tal/epter þui sem lærder Menn
hafa nu vtlands giört/ þuiad þesse
Mismunur er hellst til ofmykell og
oskaplegr/ ad kalla þa Ny edur nytt
Tungl / þegar sex eda fim̃ Nætur
eru fra Kueikingu þess lidnar/ Þar
fyrer hef eg breytt þessu Gyllenu
tale/og fært þad vpp betur og sett

nu viij. a þañ þÿrsta Dag Januarij þar modur stod ij/ og so Frammeigis Og er merkianda/ ad hüar Aureus Numerus / eda Gyllenetaled stend/ ur/þa skal ecke telia þar næst Tun/ gl/so sin mod hefur giört vered/hell dur a næsta Deilge epter / En þeir sem helldur vilia hafa þad gamla Rym heim lærum vier þad vera j sialfræde.

XII

Ad vita huort ad sie Gylle ntal sierhuörs Aars Umlidens eda okomens.

Skrifa Datum (sem vier köllum) og legg þar til eitt Aar(þt Christ/ ur var fæddur a fyrsta Aare þeirr/ ar Alldar) Þessa Summam skalltu diuidera med 19. Þad sem þa er afgangs/þad sama er Gyllene tal/ ed þess Aars/ og su Tala seiger hier huör ad sie Vetur j Tunglöllo. Gange ecke rt af/þa er nitiande Ve/ tur j Aullo.

Exemplum

Eg vil vita huör ed ſte ſa vetur j Aulld þa Datum ſkrifaſt 1568 Fyrſt eyk eg þar vid einu Aare/ ſem fyrr ſeiger/ þa verda/ 1599. Þetta diuidera eg med 19. þa ganga áf 3. Þar fyrer ſeig eg ſo/ ad þa ſte þrid ie Vetur j Aulld. ellegar ſo/ þa ſte Gyllenetaled 3

Annar Maattur almennelegre ad finna Gyllenetaled.

1600	601	602		
V	VI	VII	VIII	IX
X	XI	XII	XIII	XIIII
XV	XVI	XVII	XVIII	XIX
I	II	III	IIII	

Tak til ad telia a v og tel þar 1600/a vi. 1601. og ſo framepter/og þa þu kemur a það Aar/ huörs Gyllene tal þu villt vita/ og ſu tala ſem þa verdur fyrer / hun er Gyllene talan þeſſ Ars. Og þeg-

ar

ar þau xjx ar eru vtē ꝛ endud/ þa tak til ad telia vpp aptur.

XIII

Vm auka Tungl ꝫ Epactas sem vier köllum Pacta

J þyrstu er merkianda/ ad Aar er tueþallt/ heiter annad Annus Solaris/ Solar ar/ Añad Annus Lunaris/ Tunglar.

Solar ar er þ/ þa Sol heþr þullgeinged sinn hring allañ Himen vm Kring/ þ skiedur j 365 Daga og 6. Stunder betur/ sem þyrr seiger/ og þetta kallast Añus Naturalis.

Añus Lunaris er pad/ þa Sol og Tungl haþa Tolþ sinnum samtengst/ þad eru tolþ Tunglkomur. Og eþ þu reiknar annad huört/ Tungl xxx Natta annad xxjx. þa heþur þetta Aar 354 Daga. Par sier þu ad þetta Aar vantar elleþu Daga a vid Solar Aar. Þesser elleþu Dagar kallast Pactar/ og eru þeir eckert annad/ enn þeir elleþu Dagar

Dagar sem Solar Aar hefur yfer Tungl Aar arlega. Og þetta Aar kallast Annus Comunis / Almenne legt Aar / sem so hefur xij. Tungl komur ad tolf Manudum / og ganga þa af xj Dagar / sem adr er sagt /
Nu er enn Annus Lunaris med ødru mote / sem kallast Annus Intercalaris / Hlaupa Tungls Aar / edur auka Tungls Aar. Þa eru xiij Tunglkomur a einu Aare. Þetta þrettanda Tungl þad verdur af þe im xj Døgom / sem nu var vm tal ad / og kallast PACTAR / þui verdr auka Tungl nær þridia huørt Vetur i øllo / og eru þau vij. i Tungl øllo. Og ad þu meiger sia huar ed a j huørium Manude þetta auka Tungl jnfest / þa giæt ad / Huar hellst sama Gyllene tal stendur tuisuar j Manudenum / þar er auka Tungl / og skiedr / 2 / 5 / 8 / 10 / 13 / 16 / 18 Vetur j Aullo / og eru þesse Tungl ønguum Manude eignud. Og med þui ad Gyllenetaled er lagfært / þa hafa nu
Pact

Þac tar hier eckert ad giöra.

Hier skal þad merkia/ Ef Tungl kemur j einum Manude/ enn endast j ödrum/ þa reiknast þad þess Manudar tungl/ sem þad endast a enn ecke hins

In quo Completur Mensi Lunatio detur

Tungled eigna Madur ma/
Manude þeim þad endast a/
Hinum ei sem Upphaf tok/
Eg sa þetta skrad a Bok/

XIIII

Cyclus Solaris

Solar ölldenn

Solar Aar (sem adur var vm tal ad)er tucþallt/ Annus Comunis Almennelegt Aar / sem hefur 365. Daga og sex Stunder betur/

Annad Aar kallast Bisextilis/ þad köllum vier Hlaupaar / þa ed þær sex Stunder koma saman a huu þriu fiorda Aare Solar Alldar/ og giöra

giöra eirn Dag/ og hefur þad Aar 3 6 6. Daga,

Þesse Aulld hefur xxviij ara Tyma/Hun hefst med ara skiptum og er þa Hlaupaar / hun kiemer ad finna Sunnu-dags Bokstaf og so Hlaupaar.

Ad finna huor Vetur er Solar Alldar.

Skrifa Datum/ og legg þar til 9(Hui Christur var fæddur a ni⸗unda Aare þeirrar Alldar(þa Sum̃am Diujdera med 28 þa þær þu ad vita/huadmargar Solar Allder siþ ann lided hafa ad Christur fæddest En̄ gange nöckud af/þad seiger þier huör ad sie Vetur j Solar ölld/Gan ge og ecke þar af/þa er seinaste Ve⸗tur þeirrar Aulldar.

Exemplum.

Þu

Þu villt vita huðr Vetur var Solar Alldar þa Datum skrifast 1600. legg þar til 9. þa verdur 1609. Dividera þetta med 28. Þa ganga af 13. Þar fyrer seig eg so/ad þad Aar 1500 er þrettande Vetur j Solar Aulld.

XV.

Ad finna Sunnudags Bokstaf.

1	G	F	1588	1619
2	E		1589	1617
	D		1590	1618
4	C		1591	1519
5	B	A	1592	1620
6	G		1593	1621
7	F		1594	1522
8	E		1595	1623

9	D	C	1596	1624
10	B		1597	1625
11	A		1598	1626
12	G		1599	1627
13	F	E	1600	1628
14	D		1601	1629
15	C		1602	1630
16	B		1603	1631
17	A	G	1604	1632
18	F		1605	1633
19	E		1606	1634
20	D		1607	1635
21	C	B	1608	1636
22	A		1609	1637
23	G		1610	1638
24	F		1511	1639
25	E	D	1612	1640
26	C		1613	1641
27	B		1614	1642
28	A		1615	1643

Þa þu hefur nu funded/ huør ad ſie Vetur j Solar Aulld/ þa ſker þu Sunnudags Bokſtafen̄ þar jafn

ſydes

ſiþdis/ſie hann einn / þa er Almenn-
ar/ en ſie þr tueir þa er Hlaup aar
Og verdur ſa þyrre Dominicalis jñ
til S. Mattheas/Hinn añar þar
epter/Aared vt.

Exemplum.

Eg vil vita huǒr ad er Domi-
nicalis Anno 1 5 0 6. Enn med
þui eg veit ad ſa Vetur er xjx
Solar Allder/ þa leita eg vpp 19
jn Tabella/ þar hia ſtendur E ſem
er Dominicalis a þui Aare/Og er
ecke Hlaupaar.

Nota:

Þa þeſſe Tabula er vte / þa ſkal
taka til ad telia vpp aptur ad nyiu
og ſo leinge fram epter/ ſem ad Hri
muren ſtendur.

XV

Ad finna niuvikna Foſtu

Þañ xvij. January/þar ſm̃ ſtẽdr
lãgs epter Term. til jx vikna Foſtu
Þar hepſt ein õnnur Gyllene tala/
kieñer ad vita nær nyiuvikna Faſta

niru med þessum Hætte.

Leita þar vpp. Ayreum Numerum sem er. þad Aar/hugleid sydan: Bokstafe jafngiegnt/og sa Dominicalis sem þa verdur pyrstur pyrer/ hañ er jafnan Suñudagur pyrstur j nyu vikna Fostu. Þadan er ad telia: jx niu Vikur til Paska.

XVIII

Vm Paskadag.

Paska dagur hleypur xm 35 Daga/og verdur hinn pyrste añan ꝛ 20. Martij / sydaste 25 Aprilis/

Ad pinna Paskadag.

Tuttugasta ꝛ pyrsta Martij hepster rlegt. Gyllene tal/ epter þau Ord Termin til Paska / þar j bland leita vpp Gyllene tal Aars þyns/ꝛ sa næste Dominicalis sem þar kiemur hann er jafnañ Paskadagur. Eñ ep Gyllenetaled pellur vppa Sunnudag/ þa skal þann Sunnudag ecke telia.

Vm Nyarsunnu

Þar:

Þat byrlar og ſo eitt Gyllene-
tal/hann 9 dag May/ þad þienar
ad ꝑinna Huytaſunnu/med ſama mo
te og ædur er ſagt/vm niuvikna Fö
ſtu og Paſka.

Aduentu Sunnudagur

Hann er æpenlega ſa ſem næſtur er
þyrer Barbaru meſſu.

V.

Aduent Tijma vpphaꝑ ꝑaſt/
A. heim Drottins Deige.
Fyrer Barbaru ꝑellur naſt/
Finſt glögguare eige.

Ymbru Dagar.

V.

Huytaſunnu/Auſku/Kroſſ/
Og Lucia næſta/
Midkudag var epter oſſ/
Ymbra ſett ad faſta.

Ender.